

IMPERIVM ROMANVM

1 Rōma in Italiā est. Italia in Eurōpā est. Graecia in Eurōpā est. Italia et Graecia in Eurōpā sunt. Hispānia quoque in Eurōpā est. Hispānia et Italia et Graecia in Eurōpā sunt.

5 Aegyptus in Eurōpā nōn est, Aegyptus in Āfricā est. Gallia nōn in Āfricā est, Gallia est in Eurōpā. Syria nōn est in Eurōpā, sed in Asiā. Arabia quoque in Asiā est. Syria et Arabia in Asiā sunt. Germānia nōn in Asiā, sed in Eurōpā est. Britannia quoque in Eurōpā est. Germā-
10 nia et Britannia sunt in Eurōpā.

Estne Gallia in Eurōpā? Gallia in Eurōpā est. Estne Rōma in Galliā? Rōma in Galliā nōn est. Ubi est Rōma? Rōma est in Italiā. Ubi est Italia? Italia in Eurōpā est. Ubi sunt Gallia et Hispānia? Gallia et Hispānia in Eu-
15 rōpā sunt.

Estne Nīlus in Eurōpā? Nīlus in Eurōpā nōn est. Ubi est Nīlus? Nīlus in Āfricā est. Rhēnus ubi est? Rhēnus est in Germāniā. Nīlus fluvius est. Rhēnus fluvius est.

-a -ā:

Italia...
in Italiā

est sunt:

Italia in Eurōpā est;
Italia et Graecia in
Eurōpā sunt

est-ne...?

-ne = ...?

-us -ī:
Nīlus fluvius est;
Nīlus et Rhēnus fluvīi
sunt

parvus ↔ magnus

fluvius magnus/parvus
fluvīi magni/parvi

-a -ae:
Corsica īnsula est;
Corsica et Sardinia
īnsulae sunt

īnsula magna/parva
īnsulae magnae/parvae

-um -a:
Brundisium oppidum
est;
Brundisium et Tūscu-
lum oppida sunt

oppidum magnum/
parvum
oppida magna/parva

Graecus -a -um

Rōmānus -a -um
< Rōma

Nīlus et Rhēnus fluvīi sunt. Dānuvius quoque fluvius
est. Rhēnus et Dānuvius sunt fluvīi in Germāniā. Tibe- 20
ris fluvius in Italiā est.

Nīlus fluvius magnus est. Tiberis nōn est fluvius 11
magnus, Tiberis fluvius parvus est. Rhēnus nōn est flu-
vius parvus, sed fluvius magnus. Nīlus et Rhēnus nōn
fluvīi parvi, sed fluvīi magni sunt. Dānuvius quoque 25
fluvius magnus est.

Corsica īnsula est. Corsica et Sardinia et Sicilia īnsu-
lae sunt. Britannia quoque īnsula est. Italia īnsula nōn
est. Sicilia īnsula magna est. Melita est īnsula parva.
Britannia nōn īnsula parva, sed īnsula magna est. Sicilia 30
et Sardinia nōn īnsulae parvae, sed īnsulae magnae
sunt.

Brundisium oppidum est. Brundisium et Tūsculum
oppida sunt. Sparta quoque oppidum est. Brundisium
est oppidum magnum. Tūsculum oppidum parvum est. 35
Delphī quoque oppidum parvum est. Tūsculum et
Delphī nōn oppida magna, sed oppida parva sunt.

Ubi est Sparta? Sparta est in Graeciā. Sparta est
oppidum Graecum. Sparta et Delphī oppida Graeca
sunt. Tūsculum nōn oppidum Graecum, sed oppidum 40
Rōmānum est. Tūsculum et Brundisium sunt oppida
Rōmāna. Sardinia īnsula Rōmāna est. Crēta, Rhodus,
Naxos, Samos, Chios, Lesbos, Lēmnos, Euboea sunt
īnsulae Graecae. In Graeciā multae īnsulae sunt. In Ita-
liā et in Graeciā sunt multa oppida. In Galliā et in Ger- 45

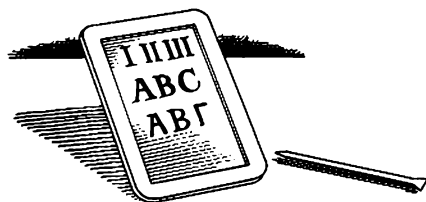
māniā multī sunt fluvīi. Suntne multī fluvīi et multa oppida in Arabiā? In Arabiā nōn multī, sed paucī fluvīi sunt et pauca oppida.

Num Crēta oppidum est? Crēta oppidum nōn est!

50 Quid est Crēta? Crēta īnsula est. Num Sparta īnsula est? Sparta nōn est īnsula! Quid est Sparta? Sparta oppidum est. Rhēnus quid est? Rhēnus est magnus fluvius. Num ōceanus Atlanticus parvus est? Nōn parvus, sed magnus est ōceanus.

55 Ubi est imperium Rōmānum? Imperium Rōmānum est in Eurōpā, in Asiā, in Āfricā. Hispānia et Syria et Aegyptus prōvinciae Rōmānae sunt. Germānia nōn est prōvincia Rōmāna: Germānia in imperiō Rōmānō nōn est. Sed Gallia et Britannia sunt prōvinciae Rōmānae.

60 In imperiō Rōmānō multae sunt prōvinciae. Magnum est imperium Rōmānum!

III LITTERAE ET NVMERI

I et II numerī sunt. III quoque numerus est. I, II, III numerī Rōmānī sunt. I et II sunt parvī numerī. CIO

65 magnus numerus est.

A et B litterae sunt. C quoque littera est. A, B, C sunt trēs litterae. A est littera prīma (I), B littera secunda (II),

sunt-ne...?

paucī -ae -a ↔ multī -ae
-a: multī/paucī fluvīi,
multae/paucae īnsulae,
multa/pauca oppida

num Crēta...est? = est-ne
Crēta...?

num...? ... nōn...: num
Rōma in Graeciā est?
Rōma in Graeciā nōn est

-um -ō:
imperium Rōmānum
in imperiō Rōmānō

I = ūnus (1)
II = duo (2)
III = trēs (3)
CIO (M) = mille (1000)

A = 'ā'
B = 'bē'
C = 'cē'
trēs = III (3)

Γ = 'gamma'
 Latīnus -a -um = Rō-
 mānus
 Δ = 'dē'
 Δ = 'delta'

vocābulum: in vocābulō
 capitulum primum (cap.
 I): in capitulō primō
 mille = CIO/M (1000)
 sex = VI (6)

ūnus -a -um = I (1)

(numerus) singulāris: I;
 plūrālis: II, III...

fluvius magnus
 fluvī magnī

-us -ī

exemplum
 exempla

īnsula magna
 īnsulae magnae

-a -ae

C littera tertiā (III). Γ littera Graeca est. C est littera
 Latīna. C et D litterae Latīnae sunt. Γ et Δ sunt litterae
 Graecae.

70

Fluvius et *oppidum* vocābula Latīna sunt. *Ubi* quoque
 vocābulum Latīnum est. In vocābulō *ubi* sunt trēs litte-
 rae. In capitulō primō mille vocābula sunt.

In vocābulō *īnsula* sex litterae et trēs syllabae sunt:
 syllaba prīma *īn-*, secunda *-su-*, tertiā *-la*. In vocābulō 75
nōn sunt trēs litterae et ūna syllaba.

Quid est III? III numerus Rōmānus est. Γ quid est? Γ
 littera Graeca est. Num C littera Graeca est? Nōn littera
 Graeca, sed littera Latīna est C. Estne B littera prīma? B
 nōn littera prīma, sed secunda est. Quid est *nōn*? *Nōn* 80
 est vocābulum Latīnum. *Nōn, sed, magnus, numerus* vo-
 cābula Latīna sunt. *Vocābulum* quoque vocābulum Latī-
 num est!

GRAMMATICA LATINA

Singulāris et plūrālis

85

[A] Nīlus fluvius magnus est.

Nīlus et Rhēnus fluvī magnī sunt.

'Fluvius' singulāris est. 'Fluvī' plūrālis est. Singulā-
 ris: -us. Plūrālis: -ī.

Exemplum: numerus, numerī.

90

I parvus numerus est. I et II parvī numerī sunt.

[B] Corsica īnsula magna est

Corsica et Sardinia īnsulae magnae sunt.

'īnsula' singulāris est. 'īnsulae' plūrālis est. Singulāris: -a.
 Plūrālis: -ae.

95

Exempla: littera, litterae; prōvincia, prōvinciae.

A littera Latīna est. A et B litterae Latīnae sunt. Gallia est prōvincia Rōmāna. Gallia et Hispānia prōvinciae Rōmānae sunt.

100 [C] Brundisium oppidum magnum est.

Brundisium et Sparta oppida magna sunt.

‘Oppidum’ singulāris est. ‘Oppida’ plūrālis est. Singulāris: -um. Plūrālis: -a.

Exempla: vocābulum, vocābula; exemplum, exempla.

105 Littera est vocābulum Latīnum, nōn Graecum. Littera et numerus nōn vocābula Graeca, sed Latīna sunt.

PENSVM A

Nīlus fluvī- est. Nīlus et Rhēnus fluvī- —. Crēta īnsul- —. Crēta et Rhodus īnsul- sunt. Brundisium oppid- —. Brundisium et Tūsculum oppid- —.

Rhēnus fluvī- magn- est. Tiberis est fluvī- parv-. Rhēnus et Dānuvius nōn fluvī- parv-, sed fluvī- magn- sunt. Sardinia īnsul- magn- est. Melita īnsul- parv- est. Sardinia et Sicilia nōn īnsul- parv-, sed īnsul- magn- sunt. Brundisium nōn oppid- parv-, sed oppid- magn- est. Tūsculum et Delphī nōn oppid- magn-, sed oppid- parv- sunt.

Crēta īnsul- Graec- est. Lesbos et Chios et Naxos sunt īnsul- Graec-. In Graeciā mult- īnsul- sunt. In Galliā sunt mult- fluvī-. In Italiā mult- oppid- sunt. In Arabiā sunt pauc- fluvī- et pauc- oppid-.

A et B litter- Latīn- sunt. C quoque litter- Latīn- est. *Multi* et *pauci* vocābul- Latīn- sunt. *Ubi* quoque vocābul- Latīn- est. I et II numer- Rōmān- sunt. III quoque numer- Rōmān- est.

PENSVM B

Sicilia — est. Italia īnsula — est. Rhēnus — est. Brundisium — est. Sicilia et Sardinia — magnae sunt. Melita īnsula — est. Britannia nōn — parva, sed — — est. Brundisium nōn —

oppidum magnum
oppida magna

-um -a

pēsum
pēsa

Vocābula:
fluvius
īnsula
oppidum
ōceanus
imperium
prōvincia
numerus
littera
vocābulum

capitulum
 syllaba
 exemplum
 pēsum
 magnus
 parvus
 Graecus
 Rōmānus
 Latīnus
 multī
 paucī
 ūnus
 duo
 trēs
 sex
 mille
 primus
 secundus
 tertius
 est
 sunt
 in
 et
 sed
 nōn
 quoque
 -ne?
 ubi?
 num?
 quid?
 grammatica
 singulāris
 plūrālis

—, sed — magnum est. Est— Brundisium in Graeciā? Brundisium — est in Graeciā, — in Italiā. — est Sparta? Sparta est in Graeciā: Sparta oppidum — est. Delphī — oppidum Graecum est. Euboea, Naxos, Lesbos, Chios — Graecae sunt. In Graeciā sunt — insulae.

Quid est III? III — est. — est A? A littera est. A, B, C — Latīnae sunt. — r littera Latīna est? r — littera —, sed littera — est. *Īnsula* — Latīnum est.

PENSVM C

Ubi est Rōma?

Estne Sparta in Italiā?

Ubi est Italia?

Ubi sunt Syria et Arabia?

Estne Aegyptus in Asiā?

Ubi sunt Sparta et Delphī?

Ubi est Brundisium?

Quid est Brundisium?

Num Crēta oppidum est?

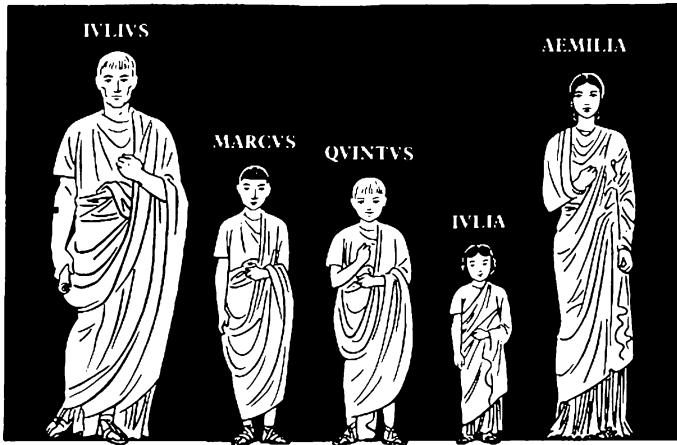
Estne Britannia īnsula parva?

Quid est Tiberis?

Quid est D?

Num Δ littera Latīna est?

Estne II magnus numerus?

FAMILIA ROMANA

- 1 Iūlius vir Rōmānus est. Aemilia fēmina Rōmāna est.
Mārcus est puer Rōmānus. Quīntus quoque puer Rō-
mānus est. Iūlia est puella Rōmāna.

Mārcus et Quīntus nōn virī, sed puerī sunt. Virī sunt

- 5 Iūlius et Mēdus et Dāvus. Aemilia et Dēlia et Syra sunt
fēminae. Estne fēmina Iūlia? Nōn fēmina, sed parva
puella est Iūlia.

- Iūlius, Aemilia, Mārcus, Quīntus, Iūlia, Syra, Dā-
vus, Dēlia Mēdusque sunt familia Rōmāna. Iūlius pater
10 est. Aemilia est māter. Iūlius pater Mārcī et Quīntī est.
Iūlius pater Iūliae quoque est. Aemilia est māter Mārcī
et Quīntī et Iūliae. Mārcus filius Iūliī est. Mārcus filius
Aemiliae est. Quīntus quoque filius Iūliī et Aemiliae
est. Iūlia est filia Iūliī et Aemiliae.

- 15 Quis est Mārcus? Mārcus puer Rōmānus est. Quis
pater Mārcī est? Iūlius pater Mārcī est. Quae est māter

ūnus (I) vir
duo (II) virī

ūnus puer
duo puerī

-que = et —: Mēdus-que
= et Mēdus

Iūlius	∞	Aemilia
pater		māter
<hr/>		
Mārcus	Quīntus	Iūlia
filius	filius	filia

quis? quae?
quis est Mārcus?
quae est Iūlia?
quis est pater Mārcī?
quae est māter Mārcī?

quī?
quī sunt filiī?

Iūlia-que

filiae-que

duo = II (2)

duo duae duo:
duo servī
duae ancillae
duo oppida

cuius? Iūliī, Aemiliae

quot? I, II, III...
quot filiī?
quot filiae?
quot oppida?
centum = C (100)

Mārcī? Māter Mārcī est Aemilia. Quae est Iūlia? Iūlia est puella Rōmāna. Quae māter Iūliae est? Aemilia māter Iūliae est. Pater Iūliae est Iūlius. Iūlia filia Iūliī est. Quī sunt filiī Iūliī? Filiī Iūliī sunt Mārcus et Quīntus. 20 Mārcus, Quīntus Iūliaque sunt trēs liberī. Liberī sunt filiī filiaeque. Mārcus et Quīntus et Iūlia sunt liberī Iūliī et Aemiliae. In familiā Iūliī sunt trēs liberī: duo filiī et ūna filia.

Estne Mēdus filius Iūliī? Mēdus filius Iūliī nōn est, 11 Mēdus est servus Iūliī. Iūlius dominus Mēdi est. Iūlius dominus servi est. Dāvus quoque servus est. Mēdus et Dāvus duo servi sunt. Iūlius est dominus Mēdi et Dāvī. Iūlius dominus servōrum est et pater liberōrum.

Estne Dēlia filia Aemiliae? Dēlia nōn est filia Aemi- 30 liae, Dēlia ancilla Aemiliae est. Aemilia domina Dēliae est. Aemilia domina ancillae est. Syra quoque ancilla est. Dēlia et Syra duae ancillae sunt. Aemilia domina ancillārum est.

Cuius servus est Dāvus? Dāvus servus Iūliī est. Cuius 35 ancilla est Syra? Syra est ancilla Aemiliae.

Quot liberī sunt in familiā? In familiā Iūliī sunt trēs liberī. Quot filiī et quot filiae? Duo filiī et ūna filia. Quot servi sunt in familiā? In familiā sunt centum servi. In familiā Iūliī sunt multī servi, paucī liberī. Iūlius est 40 dominus multōrum servōrum.

‘Duo’ et ‘trēs’ numerī sunt. ‘Centum’ quoque numerus est. Numerus servōrum est centum. Numerus libe-

rōrum est trēs. Centum est magnus numerus. Trēs par-
 45 vus numerus est. Numerus servōrum est magnus. Nu-
 merus liberōrum parvus est. In familiā Iūlii magnus
 numerus servōrum, parvus numerus liberōrum est.

Mēdus servus Graecus est. Dēlia est ancilla Graeca.
 In familiā Iūlii sunt multī servī Graeci multaeque ancil-
 50 lae Graecae. Estne Aemilia fēmina Graeca? Aemilia nōn
 est fēmina Graeca, sed Rōmāna. Iūlius nōn vir Graecus,
 sed Rōmānus est.

Sparta oppidum Graecum est. Sparta, Delphī Tūscu-
 lumque tria oppida sunt: duo oppida Graeca et ūnum
 55 oppidum Rōmānum. In Graeciā et in Italiā magnus nu-
 merus oppidōrum est. In Galliā est magnus numerus
 fluviorum. Fluvii Galliae magni sunt. Māgnine sunt flu-
 vii Āfricae? In Āfricā ūnus fluvius magnus est: Nīlus;
 cēterī fluvii Āfricae parvī sunt. Suntne magnae insulae
 60 Graecae? Crēta et Euboea duae insulae magnae sunt;
 cēterae insulae Graecae sunt parvae. —

III Quis est Cornēlius? Cornēlius dominus Rōmānus est.
 Iūlius et Cornēlius duo dominī Rōmānī sunt. Mēdus
 nōn est servus Cornēlii. Mēdus servus Iūlii est.

65 Cornēlius: "Cuius servus est Mēdus?"

Iūlius: "Mēdus servus meus est."

Cornēlius: "Estne Dāvus servus tuus?"

Iūlius: "Dāvus quoque servus meus est. Servī mei
 sunt Mēdus et Dāvus et cēterī multī..."

70 Cornēlius: "Estne Dēlia ancilla tua?"

magnus numerus servō-
 rum = multī servī
 parvus numerus liberō-
 rum = paucī liberī

multae-que

trēs tria:
 trēs liberī
 trēs litterae
 tria oppida

magnus numerus oppi-
 dōrum = multa oppida
 magnus numerus fluvi-
 ōrum = multī fluvii
 magni-ne

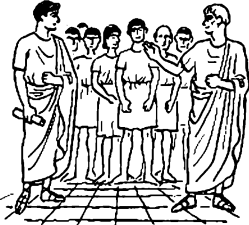
cēterī -ae -a

Cornēlius

meus -a -um

tuus -a -um

ecce duo librī →

ūnus liber
duo librī

novus -a -um ↔
antīquus -a -um

pāgina

Iūlius: "Dēlia est ancilla mea, et Syra quoque ancilla mea est. Ancillae meae sunt Dēlia et Syra et cēterae multae. Familia mea magna est."

Cornēlius: "Quot servī sunt in familiā tuā?"

Iūlius: "In familiā meā sunt centum servī."

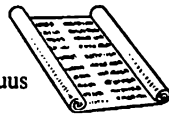
75

Cornēlius: "Quid?"

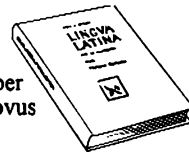
Iūlius: "Numerus servōrum meōrum est centum."

Cornēlius: "Centum servī! Magnus est numerus servōrum tuōrum!"

liber
antīquus

liber
novus

LIBER TVVS LATINVS

80

Ecce duo librī Latīnī: liber antīquus et liber novus.

LINGVA LATINA est prīmus liber tuus Latīnus. Titulus librī tuī est 'LINGVA LATINA'. Liber tuus nōn antīquus, sed novus est.

In LINGVA LATINA sunt multae pāginae et multa capi- 85
tula: capitulum prīmum, secundum, tertium, cētera.
'IMPERIVM ROMANVM' est titulus capitulī prīmī. Titulus
capitulī secundī est 'FAMILIA ROMANA'. In capitulō se-
cundō sunt sex pāginae. In pāginā primā capitulī se-
cundī multa vocābula nova sunt: *vir*, *fēmina*, *puer*, *pu- 90*
ella, *familia*, cētera. Numerus vocābulōrum Latīnōrum
magnus est!

GRAMMATICA LATINA

Masculinum, femininum, neutrum

95 [A] 'Servus' est vocabulum masculinum.

[B] 'Ancilla' est vocabulum femininum.

[C] 'Oppidum' est vocabulum neutrum.

Exempla:

[A] Vocabula masculina: filius, dominus, puer, vir; fluvius,

100 oceanus, numerus, liber, titulus. Masculinum: *-us (-r)*.[B] Vocabula feminina: femina, puella, filia, domina; insula, provincia, littera, familia, pagina. Femininum: *-a*.[C] Vocabula neutra: oppidum, imperium, vocabulum, capitulum, exemplum, pensum. Neutrum: *-um*.105 *Genetivus*

[A] Masculinum:

Iulius dominus *servi* (Davi) est.Iulius dominus *servorum* (Davi et Medii) est.

'Servi' genetivus est. 'Servorum' quoque genetivus est.

110 'Servi' genetivus singularis est. 'Servorum' est genetivus pluralis. Genetivus: singularis *-i*, pluralis *-orum*.

[B] Femininum:

Aemilia domina *ancillae* (Syrae) est.Aemilia domina *ancillarum* (Syrae et Deliae) est.115 'Ancillae' genetivus singularis est. 'Ancillarum' est genetivus pluralis. Genetivus: singularis *-ae*, pluralis *-arum*.

[C] Neutrum:

D est prima littera vocabuli 'dominus'.

Numerus vocabulorum magnus est.

120 'Vocabuli' genetivus singularis est. 'Vocabulorum' est genetivus pluralis. Genetivus: singularis *-i*, pluralis *-orum*.

PENSVM A

Marcus fili- Iulii est. Iulia fili- Iulii est. Iulius est vir Roman-.

Aemilia femina- Roman- est. Iulius domin-, Aemilia domin- est.

Medus serv- Graec- est, Delia est ancill-

masculinum (*m*) < *masculus* = vir
 femininum (*f*) < *femina*
 neutrum (*n*) = non *m*, non *f*

*-us**-a**-um*genetivus (*gen*)

servi
servorum

-i -orum

ancillae
ancillarum

-ae -arum

vocabuli
 vocabulorum

-i -orum

Vocābula nova:

vir
fēmina
puer
puella
familia
pater
māter
filius
filia
liberī
servus
dominus
ancilla
domina
liber
titulus
pāgina
antiquus
novus
cēteri
meus
tuus
centum
duae
tria
-que
quis?
quae?
quī?
cuius?
quot?
masculinum
fēmininum
neutrum
genetivus

Graec-. Sparta oppid- Graec- est.

Iūlius pater Mārc- est. Mārcus est filius Iūli- et Aemili-.
Mēdus servus Iūli- est: Iūlius est dominus serv-. Iūlius domi-
nus Mēd- et Dāv- est: Iūlius dominus serv- est. Numerus
serv- magnus est. Dēlia est ancilla Aemili-: Aemilia do-
mina ancill- est. Aemilia domina Dēli- et Syr- est: Aemilia
domina ancill- est. In familiā Iūli- est magnus numerus
serv- et ancill-. Aemilia māter Mārc- et Quīnt- et Iūli- est.
Mārcus, Quīntus Iūliaque sunt liberī Iūli- et Aemili-. Nu-
merus liber- est trēs. Numerus serv- est centum.

In pāginā primā capitul- secund- multa vocābula nova
sunt. Numerus capitul- nōn parvus est.

PENSVM B

Mārcus — Rōmānus est. Iūlius — Rōmānus est. Aemilia est
— Rōmāna. Iūlius est — Mārci et Quīnti et Iūliae. In — Iūlii
sunt trēs —: duo — et ūna —. — liberōrum est Aemilia.

— est Dāvus? Dāvus est — Iūlii. Iūlius — Dāvī est. — est
Syrā? Syrā — Aemiliae est. Aemilia est — Syrae.

Cornēlius: “— servī sunt in familiā tuā?” Iūlius: “In familiā
— sunt — (c) servī.” Cornēlius: “Familia — magna est!”

‘LINGVA LATINA’ est titulus — tuī Latīnī.

PENSVM C

Quis est Quīntus?

Quī sunt Mēdus et Dāvus?

Mārcusne quoque servus Iūlii est?

Cuius filia est Iūlia?

Quot liberī sunt in familiā Iūlii?

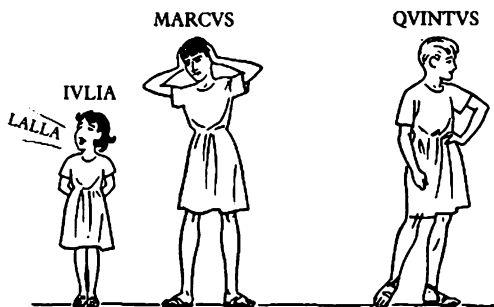
Quot servī in familiā sunt?

Num Syra domina est?

Quae est domina ancillārum?

Estne Cornēlius vir Graecus?

Num ‘puella’ vocābulum masculinum est?

PVER IMPROBVS

I SCAENA PRIMA

Persōnae: Iūlia, Mārcus, Quīntus.

Iūlia cantat: "Lalla." Iūlia laeta est.

Mārcus: "St!" Mārcus laetus nōn est.

5 Iūlia cantat: "Lalla, lalla."

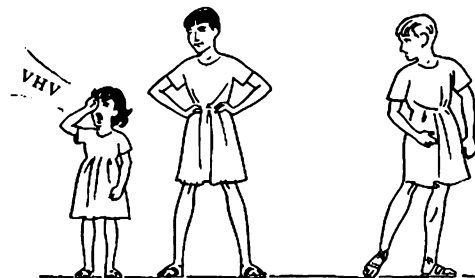
Mārcus: "Ssst!" Mārcus irātus est.

Iūlia cantat: "Lalla, lalla, lalla."

Mārcus Iūliam pulsat.

Iam Iūlia nōn cantat, sed plōrat: "Uhuhū!"

10 Mārcus rīdet: "Hahahae!"

Quīntus Mārcum videt. Mārcus nōn videt Quīntum.

Quīntus: "Quid? Mārcus puellam pulsat — et rīdet!"

scaena

persōna

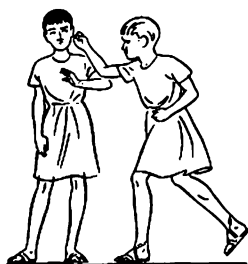
Mārcus Iūliam pulsat

Iūlia plōrat

Mārcus rīdet

Quīntus Mārcum videt

Mārcus Quīntum nōn videt

Quintus Mārcum pulsāt
mamma = māter

Mārcus Quīntum pulsāt
Iūlia Aemiliam vocat
Aemilia venit

Quīntus irātus est et Mārcum pulsāt! Iam nōn rīdet
Mārcus. Mārcus irātus pulsāt Quīntum.

Iūlia: "Ubi est māter?" Iūlia Aemiliam nōn videt. 15

Iūlia Aemiliam vocat: "Māter! Mārcus Quīntum
pulsāt!"

Mārcus (irātus): "St!" Mārcus Iūliam pulsāt.

Iūlia plōrat et Aemiliam vocat: "Mamma! Mam-ma!
Mārcus mē pulsāt!" 20

Aemilia venit.

SCAENA SECVNDA

II

Persōnae: Aemilia, Iūlia, Mārcus, Quīntus.

Aemilia interrogat: "Quis mē vocat?"

Quīntus respondet: "Iūlia tē vocat." 25

Aemilia Quīntum interrogat: "Cūr Iūlia plōrat?"

Quīntus respondet: "Iūlia plōrat, quia Mārcus eam
pulsāt."

Aemilia: "Quid? Puer parvam puellam pulsāt? Fū!
Cūr Mārcus Iūliam pulsāt?" 30

Quīntus: "Quia Iūlia cantat."

Aemilia: "Ō Iūlia, mea parva filia! Mārcus puer pro-
bus nōn est; Mārcus est puer improbus!"

interrogat ↔ respondet

cūr...? ... quia ...

eam : Iūliam

im-probus -a -um
↔ probus -a -um

Quīntus: "Iūlia puella proba est."

35 Aemilia Quīntum interrogat: "Ubi est Iūlius? Cūr nōn venit?" Aemilia Iūlium nōn videt.

Respondet Mārcus: "Pater dormit."

Quīntus: "Māter nōn tē, sed mē interrogat!"

Aemilia: "St, puerī! Ubi est pater?"

40 Quīntus: "Pater nōn hīc est, sed Mārcus hīc est."

Quīntus Iūlium vocat: "Pater! Pa-ter!"

Iūlius
dormit

Iūlius Quīntum nōn audit neque venit. Cūr Iūlius Quīntum nōn audit? Iūlius eum nōn audit, quia dormit.

Mārcus: "Hahae! Pater dormit neque tē audit."

45 Aemilia: "Fū, puer!" Aemilia irāta est. Māter filium verberat: tuxtax, tuxtax...

Mārcus plōrat: "Uhuhū!"

Iūlius eum audit. Iam nōn dormit pater.

cūr Iūlius nōn venit?

Quīntus Iūlium vocat

ne-que = et nōn
(ne- = nōn)
eum : Quīntum
Iūlius dormit

verberat = pulsats et
pulsats ('tux-tax')

eum : Mārcum

SCAENA TERTIA

III

Persōnae: Iūlius, Aemilia, Iūlia, Mārcus, Quīntus.

50

Quīntus: "Pater venit."

Aemilia Quīntum nōn audit, quia Mārcus plōrat.

eum-que = et eum
(: Quīntum)

Iūlius Quīntum videt eumque interrogat: "Cūr Mārcus plōrat?"

eum : Mārcum

Quīntus respondet: "Mārcus plōrat, quia māter eum 55 verberat."

Iūlius: "Sed cūr māter Mārcum verberat?"

māter Mārcum verberat,
quia Mārcus puer im-
probus estQuīntus: "Mārcum verberat, quia puer improbus est.
Mārcus parvam puellam pulsat!"

Iūlia: "Mamma! Pater hīc est." Aemilia Iūlium videt. 60

Aemilia: "Tuus Mārcus filius improbus est!"

Iūlius: "Fū, puer! Puer probus nōn pulsat puellam.
Puer quī parvam puellam pulsat improbus est!"Iūlius irātus puerum improbum verberat: tuxtax,
tuxtax, tuxtax... 65

Iūlia nōn laeta est

Mārcus plōrat. Quīntus laetus est et rīdet. Iūlia laeta
nōn est neque rīdet. Cūr nōn laeta est Iūlia? Nōn laeta
est, quia Mārcus plōrat. Iūlia est puella proba!

Puer rīdet. Puella plōrat. Quis est puer quī rīdet?
 70 Puer quī rīdet est Mārcus. Quae est puella quae plōrat?
 Puella quae plōrat est Iūlia.

quī
 quae
 puer quī rīdet
 puella quae plōrat

Mārcus, quī puellam pulsāt, puer improbus est. Pu-
 ella quam Mārcus pulsāt est Iūlia. Iūlia Aemiliam vocat.
 Aemilia, quam Iūlia vocat, māter liberōrum est. Aemi-
 75 lia puerum verberat. Puer quem Aemilia verberat est
 Mārcus.

quem
 quam
 puer quem Aemilia
 verberat
 puella quam Mārcus
 pulsāt

Quem vocat Quīntus? Quīntus Iūlium vocat. Iūlius,
 quem Quīntus vocat, pater liberōrum est. Iūlius Quīn-
 tum nōn audit. Quem audit Iūlius? Iūlius Mārcum
 80 audit. Puer quem Iūlius audit est Mārcus.

quem? Iūlium
 Quīntum

Puella quae cantat laeta est. Puella quae plōrat nōn
 est laeta. Puer quī puellam pulsāt improbus est!

GRAMMATICA LATINA

Nōminātīvus et accūsātīvus

85 [A] Masculinum.

Mārcus rīdet. Quīntus Mārcum pulsāt.

Mārcus Quīntum pulsāt. Quīntus plōrat.

‘Mārcus’ nōminātīvus est. ‘Mārcum’ accūsātīvus est.

‘Quīntum’ est accūsātīvus, ‘Quīntus’ nōminātīvus. Nōmināti-

90 vus: -us (-r). Accūsātīvus: -um.

Exempla: Iūlius, Iūlium; fīlius, fīlium; puer, puerum; eum.

[B] Fēmininum.

Iūlia cantat. Mārcus Iūliam pulsāt.

Iūlia Aemiliam vocat. Aemilia venit.

95 ‘Iūlia, Aemilia’ nōminātīvus est. ‘Iūliam, Aemiliam’ accū-
 sātīvus est. Nōminātīvus: -a. Accūsātīvus: -am.

Exempla: puella, puellam; parva, parvam; eam.

nōminātīvus (nōm)
 accūsātīvus (acc)

Mārcus Quīntus
 Mārcum Quīntum

-us
 -um

Iūlia Aemilia
 Iūliam Aemiliam

-a
 -am

cantat
rīdet
dormit

-at
-et
-it

-us -a	-um	-at -et -it
	-am	
	eum	
	eam	
	mē tē	

Verbum

Iūlia cantat. Mārcus rīdet. Iūlius dormit.

'Cantat' verbum est. 'Cantat', 'rīdet', 'dormit' tria verba 100
sunt.

Exempla: cantat, pulsat, plōrat, vocat, interrogat, verberat
(-at); rīdet, videt, respondet (-et); dormit, venit, audit (-it).

Nōminātīvus:	Accūsātīvus:	Verbum:	
Mārcus	Iūliam	pulsat.	105
Quīntus	Mārcum	videt.	
Iūlia	Aemiliam	vocat.	
Aemilia	Quīntum	interrogat:	
"Quis	mē	vocat?"	
Quīntus		respondet:	110
"Iūlia	tē	vocat.	
Mārcus	eam	pulsat."	
Aemilia	puerum	verberat.	
Mārcus		plōrat.	
Iūlius	eum	audit.	115
Iūlius		venit.	
"Puer probus	parvam puellam	nōn pulsat!"	
Iūlius irātus	puerum improbum	verberat.	

PENSVM A

Cūr Mārc- Iūliam pulsat? Mārcus Iūli- pulsat, quia Iūli-
cantat. Iūlia plōr-, quia Mārcus e- pulsat. Iūlia: "Mamma!
Mārcus — pulsat." Aemilia puell- aud- et ven-. Māter
Quīnt- videt et e- interrog-: "Quis mē voc-?" Quīnt- re-
spond-: "Iūlia — vocat."

Iūlius dorm-. Quīntus Iūli- voc-: "Pater!" Mārcus rīd-,
quia Iūli- nōn venit. Aemilia Mārc- verber-. Iūlius ven-,
quia Mārc- plōrat. Iūlius Aemili- et Mārc- et Quīnt- et Iūli-
videt. Iūlius: "Puer quī parv- puell- pulsat improbus est."
Iūlius puer- improb- verberat. Quem Iūli- verberat? Puer
qu- Iūlius verberat est Mārcus. Mārcus plōr-. Puer qu- plō-
rat laet- nōn est. Puella qu- cantat laet- est.

PENSVM B

Puella —: “Lalla.” Puella — cantat est Iūlia. Iūlia — est.
 Puer improbus puellam —. Puella —: “Uhuhū!” Puer —:
 “Hahahae!” Puer — rīdet est Mārcus. Iūlia Aemiliam —:
 “Mamma!” Aemilia —, et Quīntum —: “Cūr Iūlia plōrat?”
 Quīntus —: “Iūlia plōrat, — Mārcus eam pulsāt.” Aemilia:
 “Mārcus puer — nōn est, puer — est! Ubi est pater?” Aemilia
 Iūlium nōn —. Quīntus: “Pater nōn — est.” Quīntus Iūlium
 —: “Pater!” Iūlius Quīntum nōn —. — Iūlius Quīntum nōn
 audit? Iūlius eum nōn audit, quia —. Mārcus plōrat, — Ae-
 milia eum verberat. Iūlius Mārcum audit; — Iūlius nōn dor-
 mit. — Aemilia verberat? Aemilia Mārcum —. Puer — Ae-
 milia verberat improbus est. Iūlia laeta nōn est — rīdet.

PENSVM C

Quis Iūliam pulsāt?
 Cūr Iūlia plōrat?
 Quīntusne quoque Iūliam pulsāt?
 Quem Quīntus pulsāt?
 Cūr Aemilia venit?
 Quis Iūlium vocat?
 Cūr Iūlius Quīntum nōn audit?
 Quem audit Iūlius?
 Cūr Mārcus plōrat?
 Rīdetne Iūlia?
 Num ‘Mārcus’ accūsātīvus est?
 Num ‘Iūliam’ nōminātīvus est?
 Quid est ‘dormit’?

Vocābula nova:

scaena
 persōna
 mamma
 laetus
 irātus
 probus
 improbus
 cantat
 pulsāt
 plōrat
 rīdet
 videt
 vocat
 venit
 interrogat
 respondet
 dormit
 audit
 verberat
 mē
 tē
 eum
 eam
 neque
 iam
 cūr?
 quia
 ō!
 hīc
 quī
 quae
 quem
 quam
 nōminātīvus
 accūsātīvus
 verbum

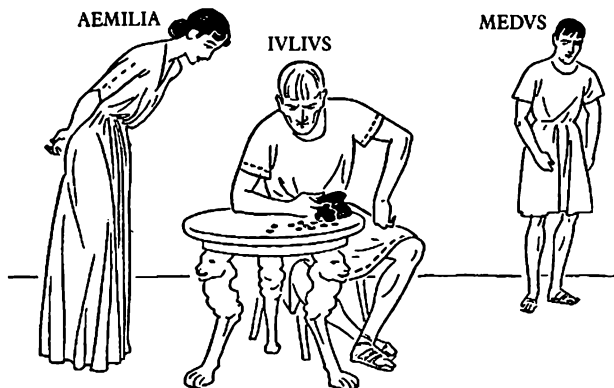
sacculus: in sacculō
eius : Iūlii

nummus

numerat < numerus

I	ūnus
II	duo
III	trēs
IV	quattuor
V	quīnque
VI	sex
VII	septem
VIII	octō
IX	novem
X	decem

DOMINVS ET SERVI

SCAENA PRIMA

I

Persōnae: Iūlius, Aemilia, Mēdus.

Sacculus Iūlii nōn parvus est. In sacculō eius est pecūnia. Iūlius pecūniam in sacculō habet.

Aemilia sacculum videt Iūliumque interrogat: "Quot nummī sunt in sacculō tuō?"

Iūlius respondet: "Centum."

Aemilia: "Num hīc centum nummī sunt?"

Iūlius pecūniam numerat: "Ūnus, duo, trēs, quattuor, quīnque, sex, septem, octō, novem, decem. Quid? Decem tantum?"

Iūlius rūsus pecūniam numerat: "Ūnus, duo, trēs, quattuor... novem, decem." Numerus nummōrum nōn est centum, sed decem tantum.

Iūlius: "Quid? In sacculō meō nōn centum, sed tantum decem nummī sunt! Ubi sunt cēterī nummī? Servi mei ubi sunt?"

Mēdus: "Servus tuus Mēdus hīc est."

Iūlius servum suum Mēdum videt, Dāvum nōn videt. Mēdus adest. Dāvus nōn adest, sed abest. Iūlius et Aemilia et Mēdus adsunt. Dāvus cēterīque servī absunt.

Iūlius: "Quid? Ūnus servus tantum adest! Ubi est Dāvus? Dāvum vocā!"

25 Mēdus Dāvum vocat: "Dāve!" sed Dāvus Mēdum nōn audit neque venit.

Mēdus rūsus Dāvum vocat: "Da-ā-ve! Venī!"

Dāvus venit. Iam duo servī adsunt.

SCAENA SECVNDA

30 *Persōnae: Iūlius, Aemilia, Mēdus, Dāvus.*

Dāvus, quī dominum suum nōn videt, Mēdum interrogat: "Quid est, Mēde?"

Mēdus: "St! Dominus adest. Salūtā dominum!"

Servus dominum salūtat: "Salvē, domine!"

35 Dominus servum salūtat: "Salvē, serve!"

Dāvus: "Quid est, domine?"

Iūlius: "St! Tacē, serve! Tacē et audī!" Servus tacet.

Iūlius: "In sacculō meō sunt decem tantum nummī.

Ubi sunt cēterī nummī meī?"

40 Dāvus tacet, neque respondet.

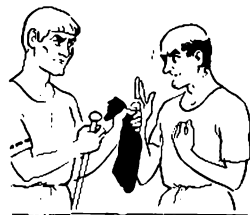
Aemilia: "Respondē, Dāve! Dominus tē interrogat."

Dāvus respondet: "Pecūnia tua hīc nōn est. Interrogā Mēdum!"

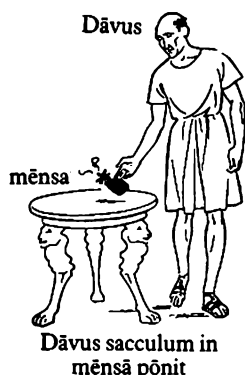
ad-est = hīc est
ab-est ↔ ad-est
ad-sunt = hīc sunt
ab-sunt ↔ ad-sunt

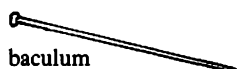
servus dominum salūtat

nūllum : nōn ūnum
verbum = vocābulum

ecce sacculus = vidē: hīc
est sacculus

eius : Dāvī

bonus -a -um = probus

Iūlius Mēdum interrogat: "Ubi sunt nummī meī, Mēde?" Mēdus nūllum verbum respondet. 45

Iūlius rūrsus eum interrogat: "Ubi est pecūnia mea? Respondē, serve!"

Mēdus Dāvum accūsāt: "Pecūnia tua in sacculō Dāvī est. Dāvus pecūniam tuam habet."

Aemilia: "Audī, Dāve! Mēdus tē accūsāt." 50

Dāvus: "Quem Mēdus accūsāt? mē?"

Iūlius: "Tacē, Mēde! Servus quī servum accūsāt improbus est!" Mēdus tacet.

Iūlius Dāvum nōn accūsāt, sed interrogat eum: "Estne pecūnia mea in sacculō tuō, Dāve?" 55

Dāvus: "In sacculō meō nōn est pecūnia tua, domine."

Iūlius: "Ubi est sacculus tuus?"

Dāvus: "Hīc est. Ecce sacculus meus."

Iūlius: "Sacculum tuum in mēnsā pōne!" 60

Dāvus sacculum suum in mēnsā pōnit. Iam sacculus eius in mēnsā est. Iūlius baculum suum in mēnsā pōnit. Baculum dominī in mēnsā est.

Dāvus: "Vidē: in sacculō meō nūlla pecūnia est."

Iūlius nūllam pecūniam videt in sacculō. In sacculō Dāvī nūllī nummī sunt. Sacculus eius vacuus est. Dāvus pecūniam dominī nōn habet. 65

Iūlius: "Ō! Dāvus bonus servus est: pecūniam meam nōn habet. Ecce nummus tuus, Dāve!" Iūlius ūnum nummum pōnit in sacculō Dāvī. Iam sacculus Dāvī nōn 70

est vacuus: in sacculō eius est ūnus nummus. Dāvus laetus est.

Iūlius: "Sūme sacculum tuum et discēde, bone serve!" Dāvus sacculum suum sūmit et discēdit.

- 75 Mēdus baculum, quod in mēnsā est, videt. Mēdus quoque discēdit! Cūr discēdit Mēdus? Mēdus discēdit, quia is pecūniam dominī in sacculō suō habet!

Dāvus et Mēdus absunt.

SCAENA TERTIA

- 80 *Persōnae: Iūlius, Aemilia.*

Iūlius: "Dāvus bonus servus est. Is nōn habet pecūniam meam. — Sed ubi est pecūnia mea, Mēde? Quis pecūniam meam habet?" Mēdus nōn respondet.

Iūlius: "Ubi est Mēdus? Cūr nōn respondet?"

- 85 Aemilia: "Mēdus nōn respondet, quia abest. Nullus servus adest."

Iūlius Mēdum vocat: "Mēde! Venī!" sed Mēdus, quī abest, eum nōn audit neque venit.

Iūlius rūsus vocat: "Mē-de! Venī, improbe serve!"

- 90 Mēdus nōn venit.

Iūlius: "Cūr nōn venit Mēdus?"

Aemilia: "Mēdus nōn venit, quia is habet pecūniam tuam! Eius sacculus nōn est vacuus!" Aemilia rīdet. Iūlius irātus est — is nōn rīdet!

- 95 Iūlius: "Ubi est baculum meum?" Iūlius baculum, quod in mēnsā est, nōn videt.

sūmit ↔ pōnit
discēdit ↔ venit

quī quae quod:
puer quī ...
puella quae ...
baculum quod...
is : Mēdus

is : Dāvus

vocātīvus (*voc*) < vocat

Dāve

-e

vocā	vocat
tacē	tacet
discēde	discēdit
audī	audīt

imperat ↔ pāret

imperātīvus (*imp*)
< imperat

[1] -ā	-at
[2] -ē	-et
[3] -e	-it
[4] -ī	-it

Aemilia: "Ecce baculum in mēnsā."

Iūlius baculum suum sūmit et discēdit.

GRAMMATICA LATINA

Vocātīvus

100

Mēdus Dāvum vocat: "Dāve!"

'Dāve' vocātīvus est. Vocātīvus: -e (nōminātīvus: -us).

Exempla: Mēde, domine, serve, improbe.

Servus: "Salvē, domine!" Iūlius Mēdum vocat: "Mēde!
Venī, improbe serve!"

105

Imperātīvus et indicātīvus

Dominus: "Vocā Dāvum!" Servus Dāvum vocat.

Dominus: "Tacē et audī!" Servus tacet et audit.

Dominus: "Discēde, serve!" Servus discēdit.

Dominus imperat. Servus pāret.

110

'Vocā' imperātīvus est. 'Vocat' indicātīvus est. 'Tacē',
'audī', 'discēde' est imperātīvus. 'Tacet', 'āudit', 'discēdit'
indicātīvus est. Imperātīvus: -ā, -ē, -e, -ī. Indicātīvus: -at, -et,
-it, -it.

Exempla: [1] salūtā, salūtāt; [2] respondē, respondet; [3] sūme, sūmit; [4] venī, venit.

Mēdus: "Salūtā dominum!" Dāvus dominum salūtāt.

Iūlius: "Respondē, serve!" Servus respondet.

Iūlius imperat: "Sūme sacculum tuum et discēde!" Dāvus
sacculum suum sūmit et discēdit.

120

Iūlius: "Mēde! Venī!" Mēdus nōn venit.

Iūlius imperat. Dāvus pāret; Mēdus nōn pāret.

PENSVM A

Mēdus ad-. Dāvus ab-. Iūlius imper-: "Voc- Dāvum,
Mēd-!" Mēdus Dāvum voc-: "Dāv-! Ven-!" Dāvus ven-
neque Iūlium vid-. Mēdus: "Salūt- dominum!" Dāvus domi-
num salūt-: "Salvē, domin-! Quid est?" Dominus: "Tac-,

serv-! Nummī meī ubi sunt?” Servus tac- neque respond-.
 Iūlius: “Respond-!” Dāvus: “Interrog- Mēdum!” Iūlius Mē-
 dum interrog-: “Ubi est pecūnia mea, Mēd-?” Mēdus: “Dā-
 vus pecūniam tuam hab-.” Iūlius: “Pōn- sacculum tuum in
 mēnsā, Dāv-!” Dāvus pār-: sacculum suum in mēnsā pōn-.
 Dāvus: “Vid-, domin-: sacculus meus vacuus est.” Iūlius:
 “Sūm- sacculum tuum et discēd-, bon- serv-!” Dāvus saccu-
 lum suum sūm- et discēd-.

PENSVM B

In sacculō Iūlii — est. Iūlius pecūniam —: “Ūnus, duo, trēs,
 —, —, sex, —, —, —, —.” In — nōn centum, sed — decem
 nummī sunt.

Dāvus dominum —: “Salvē, domine!” Iūlius —: “Pōne
 sacculum tuum in —!” Dāvus sacculum — in mēnsā —.
 Sacculus Dāvī — est, in sacculō — [: Dāvī] — pecūnia est.
 Dāvus sacculum suum — et discēdit.

Iūlius: “Mēde! Venī!” Mēdus nōn venit, quia — [: Mēdus]
 pecūniam Iūlii —. Iūlius baculum, — in mēnsā est, sūmit et
 —.

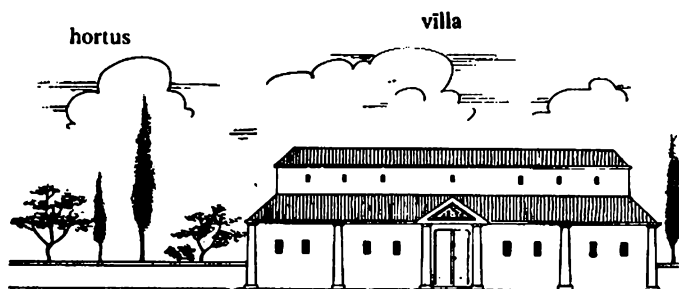
Dominus imperat, bonus servus —.

PENSVM C

Quot nummī sunt in sacculō Iūlii?
 Adestne Dāvus in scaenā prīmā?
 Quis Dāvum vocat?
 Suntne nummī Iūlii in sacculō Dāvī?
 Quid Iūlius pōnit in sacculō Dāvī?
 Quot nummī iam in sacculō Iūlii sunt?
 Estne vacuus sacculus Mēdī?
 Cūr Mēdus discēdit?
 Quem Iūlius vocat?
 Cūr Mēdus Iūlium nōn audit?

Vocābula nova:

sacculus
 pecūnia
 nummus
 mēnsa
 baculum
 vacuus
 bonus
 quattuor
 quinque
 septem
 octō
 novem
 decem
 habet
 numerat
 adest
 abest
 salūtat
 tacet
 accūsāt
 pōnit
 sūmit
 discēdit
 imperat
 pāret
 nūllus
 eius
 suus
 is
 quod
 rūrsus
 tantum
 salvē
 vocātīvus
 imperātīvus
 indicātīvus

VILLA ET HORTVS

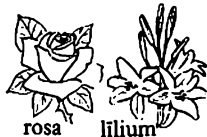
Ecce villā et hortus Iūlii. Iūlius in magnā villā habitat. 1
Pater et māter et trēs liberī in villā habitant. Iūlius et
Aemilia trēs liberōs habent: duōs filiōs et ūnam filiam
— nōn duās filiās.

eōrum : servōrum

is : Iūlius

eārum : ancillārum
ea : Aemilia

-ō -ā:
in hortō, in villā
cum Mārcō, cum Iūliā
-īs:
in hortīs, in villīs
cum servīs, cum ancillīs

eō : hortō
pulcher -chra -chrum:
hortus pulcher (m)
rosa pulchra (f)
lilium pulchrum (n)

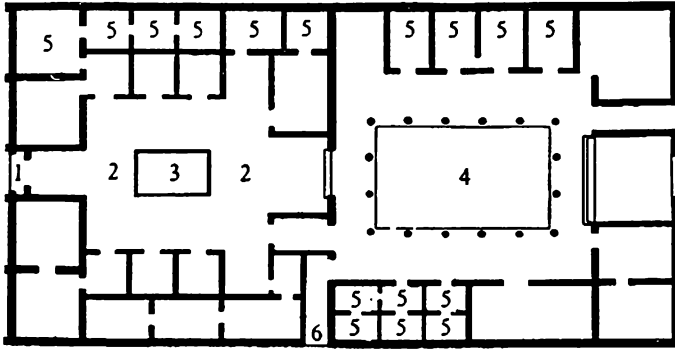
eius : Syrae
foedus -a -um ↔ pulcher

In villā multī servī habitant. Dominus eōrum est Iū- 5
lius: is multōs servōs habet. Ancillae quoque multae in
villā habitant. Domina eārum est Aemilia: ea multās
ancillās habet.

Iūlius in villā suā habitat cum magnā familiā. Pater et
māter habitant cum Mārcō et Quīntō et Iūliā. Iūlius et 10
Aemilia in villā habitant cum liberīs et servīs et ancillīs.

Villa Iūlii in magnō hortō est. In Italiā sunt multae
villae cum magnīs hortīs. In hortīs sunt rosae et lilia.
Iūlius multās rosās et multa lilia in hortō suō habet.
Hortus Iūlii pulcher est, quia in eō sunt multae et pul- 15
chrae rosae liliaque.

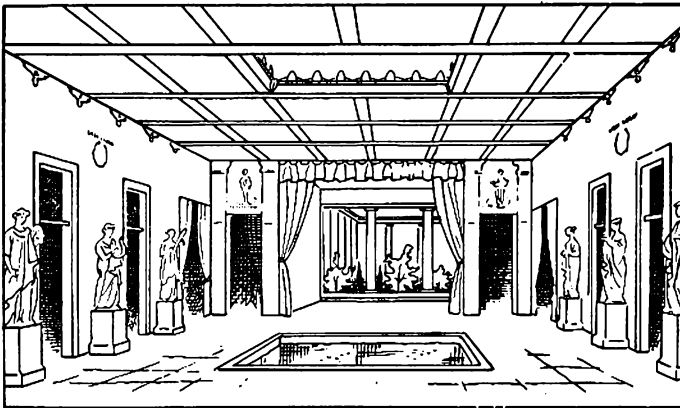
Aemilia fēmina pulchra est. Syra nōn est fēmina pul-
chra, neque pulcher est nāsus eius, sed foedus est.

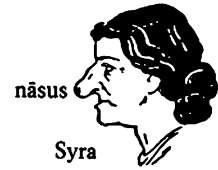
1. ōstium
2. ātrium
3. impluvium
4. peristylum
5. cubicula
6. ōstium

Syra, quae bona ancilla est, nāsum magnum et foedum
 20 habet. Iūlius est vir Aemiliae, fēminae pulchrae. Iūlius
 Aemiliam amat, quia ea pulchra et bona fēmina est.
 Aemilia Iūlium virum suum amat et cum eō habitat.
 Pater et māter liberōs suōs amant. Iūlius nōn sōlus, sed
 cum Aemiliā et cum magnā familiā in villā habitat.

25 In villā sunt duo ōstia: ōstium magnum et ōstium
 parvum. Villa duo ōstia et multās fenestrās habet.

In villā Iūlii magnum ātrium est cum impluviō. Quid
 est in impluviō? In eō est aqua. In ātriō nūllae fenestrae
 sunt.

nāsus

Syra

eō : Iūliō

sōlus -a -um

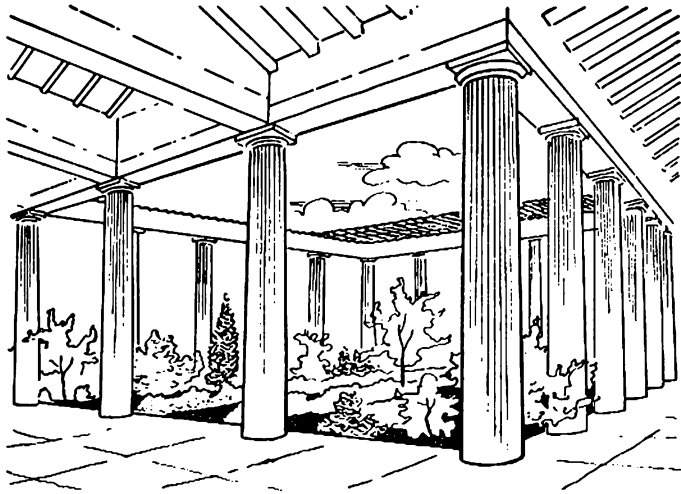

ōstium et fenestra

ātrium

eō : impluviō

peristylum

etiam = quoque: etiam
peristylum = p. quoque

id : impluvium

iī (= eī) : servī

cae : cubicula

cae : ancillae

eā : Aemiliā

sine ↔ cum

Etiam peristylum magnum et pulchrum in villā est. 30
'Peristylum' est vocabulum Graecum. In villis Graecis
et Rōmānis magna et pulchra peristyla sunt. Estne im-
pluvium in peristylō? Id nōn in peristylō, sed in ātriō
est. In peristylō parvus hortus est.

In villā sunt multa cubicula. Quīntus in cubiculō 35
parvō dormit. Estne magnum cubiculum Mārci? Id
quoque parvum est. Iūlius et Aemilia in cubiculō magnō
dormiunt. Ubi dormiunt servī? Iī quoque in cubiculis
dormiunt. Suntne magna eōrum cubicula? Ea nōn
magna sunt, et multī servī in ūnō cubiculō dormiunt. 40
Etiam ancillae multae in ūnō cubiculō dormiunt, neque
cae magna cubicula habent. —

Aemilia in peristylō est. Estne sōla? Aemilia sōla nōn
est: liberī cum eā in peristylō adsunt. Iūlius abest. Ae-
milia sine virō suō Iūliō in villā est. Ubi est Iūlius? In op- 45
pidō Tūsculō est sine Aemiliā, sed cum servis quattuor.

II Aemilia cum Mārcō, Quīntō Iūliāque in peristylō est.
Iūlia rosās pulchrās in hortō videt et ab Aemiliā discē-
dit. Iam ea cum Aemiliā nōn est. Aemilia eam nōn
50 videt. Puella in hortō est.

Aemilia imperat: "Mārce et Quīnte! Iūliam vocāte!"

Mārcus et Quīntus Iūliam vocant: "Iūlia! Venī!" sed
Iūlia eōs nōn audit neque venit.

Iūlia puerōs vocat: "Mārce et Quīnte! Venīte! Hīc
55 multae rosae sunt."

Puerī Iūliam audiunt, neque iī ab Aemiliā discēdunt.

Quīntus: "Carpe rosās, Iūlia!"

Iūlia rosās carpit et cum quīnque rosīs ex hortō venit.

Iūlia: "Vidē, māter! Vidēte, puerī! Vidēte rosās
60 meās!" Iūlia laeta est, rosae eam dēlectant.

Aemilia: "Ecce puella pulchra cum rosīs pulchrīs!"
Verba Aemiliae Iūliam dēlectant.

Mārcus: "Rosae pulchrae sunt; puella sine rosīs pul-
chra nōn est!" Verba Mārcī Iūliam nōn dēlectant!

65 Aemilia (īrāta): "Tacē, puer improbe! Iūlia puella
pulchra est — cum rosīs et sine rosīs."

Iūlia
Aemilia

Iūlia cum Aemiliā est

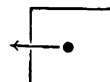
Iūlia ab Aemiliā discēdit

eōs : puerōs

hortus

Iūlia in hortō est

Iūlia ex hortō venit

Iūlia rosās carpit

iīs (= cīs) : puerīs

eās : rosās

iīs : rosīs

eās : ancillās

eōs : puerōs

Iūlia: "Audīte, Mārce et Quīnte!"

Mārcus: "Māter nōn videt nāsum tuum foedum!"

Mārcus et Quīntus rident: "Hahahae!"

Iūlia: "Audī, mamma: puerī etiam mē rident!" 70

Iūlia plōrat et cum ūnā rosā ab iīs discēdit.

Aemilia: "Tacēte, puerī improbī! Nāsus Iūliae foedus nōn est. Discēdite ex peristylō! Sūmite cēterās rosās eāsque in aquā pōnite!"

Puerī cēterās quattuor rosās sūmunt et cum iīs discē- 75 dunt.

Aemilia, quae iam sōla est in peristylō, ancillās vocat: "Dēlia et Syra! Venīte!"

Dēlia et Syra ex ātriō veniunt. Aemilia eās interrogat: "Suntne puerī in ātriō?" 80

Dēlia respondet: "In ātriō sunt."

Aemilia: "Quid agunt Mārcus et Quīntus?"

Dēlia: "Puerī aquam sūmunt ex impluviō..."

Syra: "...et rosās in aquā pōnunt."

Hic domina et ancillae puerōs audiunt ex ātriō: Quīn- 85 tus plōrat et Mārcus rīdet.

Aemilia: "Quid iam agunt puerī? Age, Dēlia! discēde et interrogā eōs!" Dēlia ab Aemiliā et Syrā discēdit.

Aemilia Syram interrogat: "Ubi est Dāvus?"

Syra respondet: "In oppidō est cum dominō." 90

Dēlia ex ātriō venit et dominam vocat: "Venī, ō domina! Venī!"

Aemilia: "Quid est, Dēlia?"

Dēlia: “Quīntus est in impluviō!”

95 Aemilia: “In impluviō? Quid agit puer in impluviō?”

Dēlia: “Aquam pulsatur et tē vocat.”

Aemilia: “Quid agit Mārcus?”

Dēlia: “Is rīdet, quia Quīntus in aquā est!”

Aemilia: “Ō, puer improbus est Mārcus! Agite! Iū-
100 lium vocāte, ancillae!”

Syra: “Sed dominus in oppidō est.”

Aemilia: “Ō, iam rūsus abest Iūlius!”

Dēlia: “Age! Venī, domina, et Mārcum verberā!”

Quid agit domina? Domina irāta cum ancillis ex peri-
105 stylō discēdit.

GRAMMATICA LATINA

Accūsātīvus

[A] Masculīnum.

Iūlius nōn ūnum filiūm, sed duōs filiōs habet

110 ‘Filiūm’ est accūsātīvus singulāris (vidē cap. III). ‘Filiōs’
accūsātīvus plūrālis est. Accūsātīvus: singulāris -um (nōminā-
tīvus -us), plūrālis -ōs (nōminātīvus -ī).

[B] Fēminīnum.

Iūlius nōn duās filiās, sed ūnam filiāam habet.

115 ‘Filiāam’ est accūsātīvus singulāris (vidē cap. III). ‘Filiās’
accūsātīvus plūrālis est. Accūsātīvus: singulāris -am (nōminā-
tīvus -a), plūrālis -ās (nōminātīvus -ae).

[C] Neutrum.

Villa nōn ūnum cubiculūm, sed multa cubicula habet.

120 ‘Cubiculūm’ accūsātīvus singulāris est. ‘Cubicula’ accūsāti-
vus plūrālis est. Accūsātīvus: singulāris -um (= nōminātīvus),
plūrālis -a (= nōminātīvus).

filiūm

filiōs

-um -ōs

filiāam

filiās

-am -ās

cubiculūm

cubicula

-um -a

ablātīvus (*abl*)

hortō

hortīs

-ō -īs

villā

villīs

-ā -īs

oppidō

oppidīs

-ō -īs

in

ex

cum

ab

sine

-ō

-ā

-īs

indicātīvus (*ind*)

vocā

vocat

vocāte

vocat

sing.

plūr.

[1] -ā

-āte

-at

-ant

[2] -ē

-ēte

-et

-ent

[3] -e

-ite

-it

-unt

[4] -ī

-īte

-it

-iunt

Ablātīvus

[A] Masculinum.

In hortō Iūlii. In hortīs Italiae.

125

‘Hortō’ ablātīvus singulāris est. ‘Hortīs’ ablātīvus plūrālis est. Ablātīvus: singulāris -ō, plūrālis -īs.

[B] Fēmininum.

In villā Iūlii. In villīs Rōmānīs.

‘Villā’ ablātīvus singulāris est. ‘Villīs’ ablātīvus plūrālis est. Ablātīvus: singulāris -ā, plūrālis -īs.

[C] Neutrum.

In oppidō Tūsculō. In oppidīs Graecīs.

‘Oppidō’ ablātīvus singulāris est. ‘Oppidīs’ est ablātīvus plūrālis. Ablātīvus: singulāris -ō, plūrālis -īs.

135

In, ex, ab, cum, sine cum ablātīvō: *in* ātriō, *in* cubiculīs, *ex* hortō, *ex* Italiā, *ab* Aemiliā, *ab* oppidō, *cum* servō, *cum* liberīs, *sine* pecūniā, *sine* rosīs.

Imperātīvus et indicātīvus

“Dāvum vocā, serve!” Servus Dāvum vocat.

140

“Iūliam vocāte, puerī!” Puerī Iūliam vocant.

‘Vocā’ est imperātīvus singulāris, ‘vocat’ indicātīvus singulāris (vidē cap. IV). ‘Vocāte’ imperātīvus plūrālis est, ‘vocant’ indicātīvus plūrālis. Imperātīvus: singulāris -, plūrālis -te. Indicātīvus: singulāris -t, plūrālis -nt.

145

Exempla:

[1] -ā, -āte; -at, -ant:

Salūtā dominum, serve!

Salūtāte dominum, servī!

Servus dominum salūtat.

Servī dominum salūtant.

[2] -ē, -ēte; -et, -ent:

Tacē, puer! Puer tacet.

Tacēte, puerī! Puerī tacent.

[3] -e, -ite; -it, -unt:

Discēde, serve!

Discēdite, servī!

Servus discēdit.

Servī discēdunt.

[4] -ī, -īte; -it, -iunt:

Venī, Iūlia! Iūlia venit.

Venīte, puerī! Puerī veniunt.

155

PENSVM A

Iūlius et Aemilia in villā habit- cum liber- et serv-. Dominus mult- serv- et mult- ancill- habet.

Aemilia in peristyl- est cum Mārc- et Quīnt- et Iūli-. Iūlia mult- ros- in hort- vid- et ab Aemili- discēd-. Iam Aemilia puell- nōn vid-, neque puerī eam vid-. Aemilia: "Mārce et Quīnte! Voc- Iūliam!" Puerī Iūli- voc-: "Iūlia! Ven-!" et Iūlia puer- voc-: "Mārce et Quīnte, ven-!" Iūlia puerōs nōn aud-, sed puerī Iūli- aud-. Iūlia: "Cūr puerī nōn ven-?" Iūlia ex hort- ven- cum v ros- pulchr-. Iūlia: "Vid- ros- meās, māter! Vid-, puerī!" Mārcus: "Rosae pulchrae sunt, puella sine ros- pulchra nōn est!" Iūlia cum ūn- ros- discēd-. Puerī rīd-. Aemilia: "Tāc-, puerī! Sūm- ros- et discēd-!" Puerī ros- sūm- et discēd-; in ātri- aqu- sūm- ex impluvi- et ros- in aquā pōn-.

PENSVM B

Iūlius in magnā ——. Aemilia cum — [Iūliō] habitat. Iūlius Aemiliam —, quia — [Aemilia] bona et — fēmina est.

Aemilia in peristylō est — liberis suis, sed — virō suō. Iūlia — Aemiliā discēdit; iam puella in — est. Iūlia rosās — et — hortō venit cum v —. Puella laeta est: rosae eam —.

Ubi est impluvium? — [impluvium] est in —. In impluviō — est. In ātriō nullae — sunt.

PENSVM C

Num Iūlius sōlus in villā habitat?

Quot filiōs et quot filiās habent Iūlius et Aemilia?

Ubi est impluvium?

Ubi dormiunt servī?

Adestne Iūlius in peristylō cum Aemiliā?

Ubi est Iūlius?

Estne Aemilia sōla in peristylō?

Quid Iūlia agit in hortō?

Cūr puerī Iūliam rīdent?

Vocābula nova:

villa
hortus
rosa
lilium
nāsus
ōstium
fenestra
ātrium
impluvium
aqua
peristylum
cubiculum
pulcher
foedus
sōlus
habitat
amat
carpit
delectat
agit
etiam
cum
sine
ab
ex
ea
id
eō
eā
ī
eae
ea
eōs
eās
eōrum
eārum
iis
ablātivus